

GRADAIM
GNÓ NA HÉIREANN

**Glór
na nGael**

2023

Scéim Aitheantais Náisiúnta don Ghaeilge sa Ghnó

An raibh fhios agat...

**Gur bronnadh
aitheantas GRADAIM Gnó
na hÉireann ar 85 gnólacht
le linn 2022.
Thiocfadh le do ghnólacht féin a
bheith i measc na ngnólachtaí
a bhronnfar aitheantas
orthu i mbliana.**

Focal ón gCeannasaí

Bunaíodh GRADAIM Gnó na hÉireann chun comhlachtaí a chur ar an eolas faoin luach trádála a bhaineann le húsáid na Gaeilge, sa mhargaíocht, ar chomharthaíocht agus sa chumarsáid scríofa agus béil. Agus is treochlár é GRADAIM do na comhlachtaí sin gur spéis leo tús a chur le húsáid an Gaeilge lena gcliaint, bíodh sé go laethúil nó go tráthrialta. Is cuma cén leibhéal ar mhaith leat a bhaint amach, beidh cúnamh ar fáil duit tríd an scéim seo.

Ba mhaith liom mo bhuíochas a ghabháil leis an heagraíochtaí seo a leanas as an ionchur a bhí acu i bhforbairt straitéise don réimse ghnó agus i bhforbairt na scéime seo: Foras na Gaeilge, Údarás na Gaeltachta, Gnó Mhaigh Eo, Comhairle Cathrach Bhéal Feirste, Gaillimh le Gaeilge, Gael Taca, Comhairle Contae Chiarraí, Dún Garbhán le Gaeilge, Líonra Leitir Cheannainn, An Clár as Gaeilge agus Muintir Chrónáin.

Gabhaim buíochas ar leith le príomhghaoinitheoirí na scéime an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus na Meán agus Foras na Gaeilge.

Déanaim mo chomhghairdeas leis an 85 gnólacht a thug GRADAIM leo anuraidh agus guím gach rath ar na gnólachtaí sin a bheas páirteach sa scéim i mbliana.

Lorcán Mac Gabhann
Ceannasaí, Glór na nGael

Cad é GRADAIM?

“ Is scéim aitheantais í GRADAIM do ghnólachtaí atá ag úsáid na Gaeilge mar chuid den ghnó, nó atá ag cur seirbhíse trí Ghaeilge ar fáil dá gcustaiméirí. ”

Tá scéim aitheantais GRADAIM dírithe ar ghnónna tráchtála, ar thrádálaithe aonair, ar mhiondíoltóirí agus ar mhórdhíoltóirí.

Tá Comórtas Náisiúnta Glór na nGael ann go bliantúil le haghaidh grúpaí pobail arbh í cur chun cinn na Gaeilge príomhspríoc na heagraíochta agus ní cheadófar do na grúpaí sin bheith

páirteach sa scéim GRADAIM. Is scéim roghnach í GRADAIM agus ní bheith gnólachtaí stáit a bhfuil dualgas reachtúil teanga orthu incháilithe le bheith páirteach.

Déanfar trí chatagóir gníomhaíochtaí a thomhas sa phróiseas measúnaithe, mar seo a leanas;

1. Comharthaíocht

Comharthaíocht lasmuigh agus laistigh, buan nó sealadach, comharthaíocht eolais agus comharthaíocht d'earraí ar díol, do sheirbhísí, do threoracha.

2. Brandáil agus Margaíocht

Ainmneacha gnó nó tairgíochta, fógraíocht, stáiseanóireacht, na meáin shóisialta agus suíomh gréasáin.

3. Seirbhís i nGaeilge

Baill foirne aitheanta le Gaeilge, seirbhís ghutháin, tacaíocht don fhoireann a gcumas Gaeilge a fheabhsú.

Mar a bhronnfar gradaim

Bronnfar trí leibhéal gradam ar rannpháirtithe, de réir mar a bhaineann na gnólachtaí spriocanna gníomhaíochta amach thar thréimhse ama, mar seo a leanas;

Níl aon táille i gceist agus cláróidh gnólachtaí ag an suíomh idirlín www.gradaim.ie

An rud atá i gceist leis an Ghradam ná leac (nó suaitheantas) a chuirfidh Glór na nGael ar fáil, a chrochfar (ar chostas an ghnó nó an coiste áitiúil) lasmuigh den ghnólacht nó in áit sofheicthe laistigh den ghnólacht. Dearbhóidh an leac (an Gradam) an leibhéal, (cré-umha, airgead nó ór) an bhliain agus an rannóg.

Mairfidh an Gradam trí bliana agus beidh ar ghnólacht iontráil nua a dhéanamh le gradam cothrom le dáta a bhaint amach. Is féidir le gnólachtaí ardú céime a bhaint amach laistigh den tréimhse trí bliana ach líon na ngníomhaíochtaí a mhéadú.

Gradam Cré-umha

35%

bainte amach ón liosta gníomh

Gradam Airgid

55%

bainte amach ón liosta gníomh

Gradam Óir

ós cionn

80%

bainte amach ón liosta gníomh

Is féidir le gnólachtaí clárú chun dul faoi mholtóireacht in aon rannóg amháin, dhá cheann nó an trí rannóg agus bronnfar gradaim (cré-umha, airgead, ór nó gradam ar bith) de réir mar is cú san rannóga sin.

Déanfar measúnú do na gradaim mar a leanas:

Cré-umha

Le gradam cré-umha a bhaint amach líonfaidh gnólachtaí foirm féinmheasúnaithe isteach agus seolfar sin chuig foireann Ghlór na nGael. Nuair atá marc 35% bainte amach déanfaidh an coiste pobail Gaeilge áitiúil, atá cláraithe le Glór na nGael, nó foireann Ghlór na nGael an marc a fhaomhadh. Bronnfar na gradaim chré-umha ag searmanas uair sa bhliain.

Airgead

Le gradam airgid a bhaint amach seolfaidh gnólachtaí foirm féinmheasúnaithe chuig foireann Ghlór na nGael. Má tá cuma air go bhfuil 55% de ghníomhaíochtaí déanta, déanfaidh foireann Ghlór na nGael socrú leis an ghnólacht dul faoi mheasúnú san fhómhar. Bronnfar na gradaim airgid ag searmanas uair sa bhliain.

Ór

Le gradam óir a bhaint amach seolfaidh gnólachtaí foirm féinmheasúnaithe chuig foireann Ghlór na nGael. Má tá cuma air go bhfuil 80% de ghníomhaíochtaí déanta, déanfaidh foireann Ghlór na nGael socrú leis an ghnólacht dul faoi mheasúnú san fhómhar. Bronnfar na gradaim óir ag searmanas uair sa bhliain.

Scórchlár GRADAIM

Cuirfidh foireann Ghlór na nGael scórchlár cuimsitheach ar fáil do gach gnólacht chun ullmhú don mheasúnú. Ar an cháipéis seo beidh briseadh síos go mion ar an dóigh a bhronnfar marcanna agus beidh treoir don ghnólacht ar an dóigh is fearr chun eolas a chur faoi bhráid an fhoireann mheasúnaithe.

Bí i dteagmháil linn

Is foinse é an treoirleabhar seo do ghnólachtaí le theacht ar eolas practiciúil le níos mó seirbhísí a chur ar fáil trí Ghaeilge. Tá eolas úsáideach le léamh ann a thabharfaidh cúnamh duit an Ghaeilge a chur chun cinn mar chuid de sheirbhísí an ghnó.

Gheobhaidh tú nascanna chuig foinsí cuiditheachta Gaeilge ann freisin, móide eolas ginearálta ar chonas tabhairt faoi réimsí áirithe.

Má tá aon cheist nó tuairimí agat maidir leis an treoirleabhar seo nó le GRADAIM Gnó na hÉireann, bí i dteagmháil linn:

Glór na nGael
Ráth Chairn
Baile Átha Buí
Co. na Mí

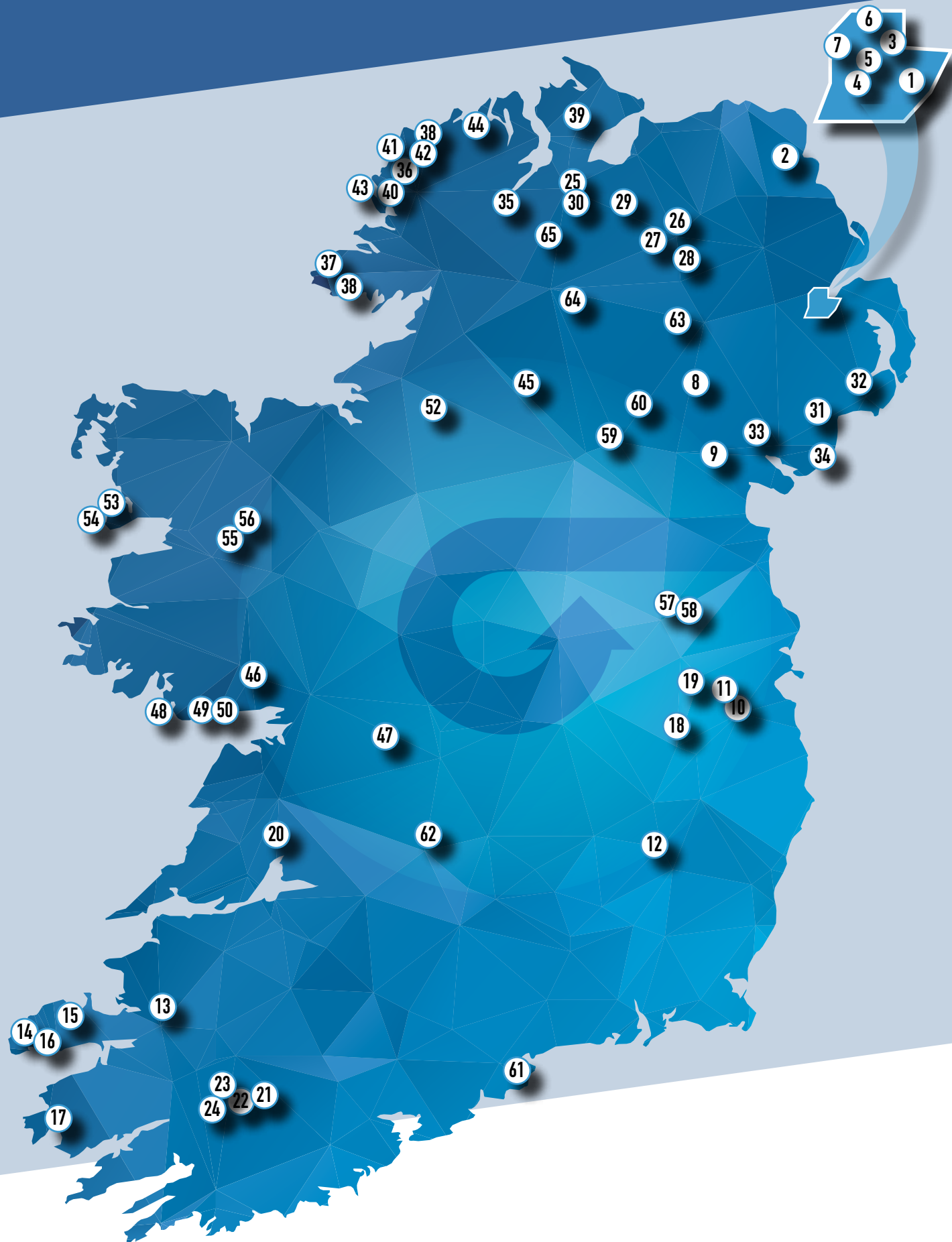
+353 46 943 0974

gno@glornangael.ie

www.gradaim.ie

Grúpaí Pobail atá Páirteach

	Contae	Grúpa Pobail	Teagmhálaí	Seoladh Ríomhphoist
1.	Aontroim	An Droichead	Pól Deeds	pol@androichead.com
2.	Aontroim	Gaeil na nGlinntí, Bun Abhann Dalla	Máirtín Mac Ailín	dubhdoite@gmail.com
3.	Aontroim	Cumann Cultúrtha Mhic Reachtain	Ferdia Mac Carsún	eolas@mhicreachtain.com
4.	Aontroim	Ionad Uíbh Eachach	Sinéad McConnell Brian Mac An tSionnaigh	bainisteoir@ionadue.org cultur@ionadue.org
5.	Aontroim	Cultúrlann Mac Adam Ó Fiaich	Odhrán de Rúiséil	odhrán@culturlann.ie
6.	Aontroim	Croí Éanna	Joanne Kinnear	eolas@croieanna.com
7.	Aontroim	Glór na Móna	Gearóidín Nic Cathmhaoil	oifig@glornamona.com
8.	Ard Mhacha	Cairde Teo	Tiarnán Mac Gabhann	eolas@cairdeteo.com
9.	Ard Mhacha	Gaelphobal Ard Mhacha Theas	Bridie Ní Shúilleabháin	gaeilge.ardmhachatheas@gmail.com
10.	Baile Átha Cliath	Gaelphobal Thamhlachta & Caifé 'Aon Scéal?'	Pól Ó Meadhra	pobalnagaeilge@gmail.com
11.	Baile Átha Cliath	Muintir Chrónáin	Brian Ó Gaibhín	brian@araschronain.ie
12.	Ceatharlach	Glór Cheatharlach	Emma Uí Bhroin	emma@glorcheatharlach.ie
13.	Ciarraí	Trá Lí le Gaeilge	Aoife Ní Chonchúir	anic@kerryetb.ie
14.	Ciarraí	Comharchumann Forbartha Chorca Dhuibhne	John Prendergast	j.prendergast@cfcd.ie
15.	Ciarraí	Coiste Glór na nGael Chlochán Bhreanainn	Máire Áine Uí Mhurchú	maireainem@yahoo.ie
16.	Ciarraí	Dúchas an Daingin	Cristín de Mórdha	optduchasandaingin@gmail.com
17.	Ciarraí	Comhchoiste Ghaeltacht Uíbh Ráthaigh	Áine Uí Bheoláin	aine@comhchoiste.ie
18.	Cill Dara	Cill Dara le Gaeilge	Caoimhe Ní Shúilleabháin	eolas@cilldaralegaeilge.ie
19.	Cill Dara	Gaeilge Nuada	Póla Ní Chinnsealaigh	gaeilgenuada1@gmail.com
20.	Clár	An Clár As Gaeilge	MacDara Ó Conaola	anclarasgaeilge@gmail.com
21.	Corcaigh	Comharchumann Forbartha Mhúscraí	Caroline Nolan	eolas@cfmteo.com
22.	Corcaigh	Oifigeach Pleanála Teanga Muscraí	Liadh Ní Riada	opt@muscraí.org
23.	Corcaigh	Comhaltas Chosanta Chúil Aodha	Concubhar Ó Liatháin	concubhar.oliathain@gmail.com

	Contae	Grúpa Pobail	Teagmhálaí	Seoladh Ríomhphoist
24.	Corcaigh	Coiste Forbartha Béal Átha an Ghaorthaidh	Tadhg Ó Duinnín	bealathaabu@gmail.com
25.	Doire	Cultúrlann Uí Chanáin	Carol Nic Conmara	carol@culturlann.org
26.	Doire	Coiste Forbartha Charn Tóchair	Leonne Ní Loingsigh	leonne.niloinsigh@ancarn.org
27.	Doire	Glór na Speiríní	Conchur Ó Muirí	conchurglor@gmail.com
28.	Doire	Glór Mhachaire Fíolta	Siobhán Clarke	siobhan2211@yahoo.co.uk
29.	Doire	Glór Dhún Geimhin	Caitlín Ní Cheallaigh	nicheallaighcait@gmail.com
30.	Doire	Comhairle Cathrach Dhoire agus an tSratha Báin	Pádraig Mac Congáil	padraig.maccongail@der-rystrabane.com
31.	Dún (An)	Glór Uachtar Tíre	Emer O'Hagan	gloruachtartire@hotmail.co.uk
32.	Dún (An)	Cumann Gaelach Leath Chathail	Caitlín Ní Chearúlláin	eolas@leathchathail.ie
33.	Dún (An)	Gaeláras Mhic Ardghail	Séamas Mac Dhaibhéid	gaelarasmhicardghail@gmail.com
34.	Dún (An)	Conradh na Gaeilge Boirche Íochtar	Ruairí Ó Donnáin	boircheiochtar@gmail.com
35.	Dún na nGall	Líonra Leitir Ceanainn	Bairbre Uí Chathail	bairbre.cpt@lionralc.ie
36.	Dún na nGall	Áislann Rann na Feirste	Eimear Nic Gairbheith	aislannrnaf@gmail.com
37.	Dún na nGall	Lár Chomhairle Paróiste Ghleann Cholm Cille	Donna Ní Ghallchobhair	oifiglcpg@gmail.com
38.	Dún na nGall	Béal an Phobail (LPT Chill Chartha, Ard a Rátha, Gleann Cholm Cille)	Aisling Ní Churraighín	bealanphobail@gmail.com
39.	Dún na nGall	Glór Inis Eoghain	Stiofán Ó Dochartaigh	gloriniseoghain@gmail.com
40.	Dún na nGall	Pleanáil Teanga na Rosann	Mary O'Brein	maryoptnarosann@gmail.com
41.	Dún na nGall	MPT Iarthuaisceart	Dónall Ó Cnáimhsí	donocn@gmail.com
42.	Dún na nGall	Coiste Forbartha Dhobhair Teo - Ionad Naomh Pádraig	Máire Uí Chomhail	ionadnp@gmail.com
43.	Dún na nGall	Coiste Stiúrtha Pleanála Teanga Árainn Mhór	Fiona Ní Ghloinn	ptarainmhor@gmail.com
44.	Dún na nGall	LPT Thuaisceart Dhún na nGall	Oisín Mac Eo	oisinmaceo@hotmail.com
45.	Fear Manach	Tús Nua	Paud Ó Maolagáin	tusnua.fearmanach@hotmail.com

	Contae	Grúpa Pobail	Teagmhálaí	Seoladh Ríomhphoist
46.	Gaillimh	Gaeilge Mhaigh Cuilinn	Andrea Tighe	gaeilgemhaighcuilinn@gmail.com
47.	Gaillimh	Glór Locha Riach	Alí Mac Aindrea	eolas@bailelochariach.ie
48.	Gaillimh	Comharchumann Mhic Dara, An Cheathrú Rua	Seán Ó Domhnaill	seancccr@gmail.com
49.	Gaillimh	Fóram Chois Fharraige um Pleanáil Teanga	Katie Ní Loingsigh Aoife Ní Chonghaile	optchoisfharraige@gmail.com
50.	Gaillimh	Cumann Forbartha Chois Fharraige	Donncha Ó hÉalaithe	cumannforbartha@gmail.com
51.	Gaillimh	Forbairt Chonamara Láir	Máirín Ní Choisdealbha Seoighe	fclteo@eircom.net
52.	Liatroim	Glór Gleannta Liatroma	Rossa Ó Snodaigh	glornangleannta@gmail.com
53.	Maigh Eo	Comhlacht Forbartha Áitiúil Acla	Máire Mhic Lochlainn	maire@acaill.com
54.	Maigh Eo	Muintir a' Chorrain Teo	Majella Uí Ghallachobhair	muintirachorrain@gmail.com
55.	Maigh Eo	Gnó Mhaigh Eo	Ann Nic Dhonnacha	ann@gnomhaigheo.ie
56.	Maigh Eo	Togra Mhaigh Eo de Chonradh na Gaeilge	Brídín Ní Cheallaigh	eolas@conradhmhaigheo.ie
57.	Mí (na)	Comharchumann Ráth Chairn	Brídóg Ní Chonaire	bainisteoirccrc@gmail.com
58.	Mí (na)	Coiste Pleanála Teanga Ghaeltacht na Mí	Hannah Ní Bhaoill	gaeltachtnami@gmail.com
59.	Muineachán	Lios Darach le Gaeilge	Brian Mac Uaid	liosdarach@gmail.com
60.	Muineachán	Muineachán le Gaeilge	Stiofán Ó Connachtaigh	stiofan.mlg@cnag.ie
61.	Port Láirge	Comhlucht Forbartha na nDéise c.t.r.	Conor Mc Guinness	cfdeise@gmail.com
62.	Tiobraid Árann	Conradh na Gaeilge an tAonach	Kirsty Uí Ríain	cnagantaonach@gmail.com
63.	Tír Eoghain	Cairde Uí Néill	Damian Ó Néill	cairdeuineill@hotmail.com
64.	Tír Eoghain	Pobal ar a'n Iúl	Ciarán Mag Uidhir	oifigeach@pobalaraniul.com
65.	Tír Eoghain	Gaelphobal an tSratha Báin	Seán Mór Ó Daimhin	sean_mor@outlook.ie

deochanna boga
soft drinks

1. Comharthaíocht

Comharthaíocht – Córas Scórála

lomlán marcanna - 200

Buneolas faoin Chomharthaíocht

50

1. Úsáid na Gaeilge ar chomharthaíocht. Mar shampla, comharthaíocht i nGaeilge amháin, comharthaíocht atá dátheangach nó comharthaíocht leis an chorrfhocal i nGaeilge. 10
2. An bhfuil méid an chló Gaeilge mar an gcéanna leis an chló Béarla? 10
3. An bhfuil an cló agus stíl chéanna in úsáid don dá theanga? 10
4. Cruinneas - Gaeilge chruinn a bheith ar an chomharthaíocht. 10
5. Cruinneas - Cén dóigh a chinntítear go mbíonn Gaeilge chruinn in úsáid? 10

Comharthaíocht Sheachtrach, Aghaidh an tSiopa, Feithiclí, srl.

50

6. An céatadán den comharthaíocht sheachtrach atá i nGaeilge.
25%, 50%, 75%, 100% (7.5, 15, 22.5, 30) 30
7. An Ghaeilge a úsáid ar chomharthaíocht chun níos mó ná ainm an ghnó/branda an ghnó a léiriú. 10
8. An mbíonn comharthaíocht ócáideach in úsáid chomh maith? 10

Laistigh den Gnó

50

9. An céatadán den comharthaíocht laistigh atá i nGaeilge.
25%, 50%, 75%, 100% (7.5, 15, 22.5, 30) 30
10. An bhfuil na comharthaí déanta don ghnó féin, eg, sainchomharthaíocht in úsáid do earraí/seirbhísí éagsúla? 10
11. An bhfuil seit comharthaí ó Fhoras na Gaeilge/grúpa pleanála teanga, srl. in úsáid? 10

Dearadh & Cruthaitheacht

50

12. An bhfuil na comharthaí cruthaitheach, snasta agus tarraingteach? Mar shampla, an mbaintear úsáid as seanfhocail nó imeartas focal eile? 30
13. Ar baineadh úsáid as ábhar d'ard-chaighdeán agus an comhartha á dhéanamh? 10
14. An bhfuil an comhartha ábhartha do shuíomh na cuideachta? 10

SLÁINTEACHAS AGUS
LÓNADÓIREACHT UÍ CHEALLAIGH

É & M
Ó CEALLAIGH
TEO.

KELLY HYGIENE AND CATERING

 (074) 959 4888

 sales@kellyhkc.ie

2. Margaíocht & Brandáil

Margaíocht & Brandáil – Córas Scórála

Iomlán marcanna - 200

Ainm/Branda

60

1. An bhfuil ainm an bhranda/na n-earraí/na seirbhísí trí Ghaeilge nó dátheangach? 10
2. An bhfuil méid an chló Gaeilge mar an gcéanna leis an chló Béarla? 10
3. An bhfuil an cló agus stíl céanna in úsáid don dá theanga? 10
4. Cruinneas - Gaeilge chruinn a bheith ar ábhair margaíochta & ar an bbrandáil. 10
5. Cruinneas - Cén dóigh a chinntítear go mbíonn Gaeilge chruinn in úsáid? 10
6. An bhfuil an brandáil Ghaeilge cruthaitheach, snasta agus tarraingteach? 10
Mar shampla, an mbaintear úsáid as seanfhocail nó imeartas focal eile?

Na hÁbhair Ghnó

140

Bronnfar marcanna as an mhéid ábhair margaíochta & brandála atá oiriúnach do chomhthéacs an ghnó féin atá curtha ar fáil i nGaeilge. Mar shampla, ní gá go mbeadh gach sampla ón liosta seo ag an ghnó.

7. An bhfuil cártaí gnó Gaeilge ag an chomhlacht?
8. An bhfuil stáiseanóireacht trí Ghaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?
9. An bhfuil láithreán meáin shóisialta trí Ghaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?
10. An bhfuil suíomh gréasáin Gaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?
11. An bhfuil fógraíocht trí Ghaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?
12. An bhfuil bróisiúir trí Ghaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?
13. An bhfuil éide oibre trí Ghaeilge/dátheangach ag an chomhlacht?
14. An ndéantar fógraí raidió/teilifíse/meáin shóisialta/meáin chló trí Ghaeilge/dátheangach?
15. Eile?

3. Seirbhís i nGaeilge

Seirbhís i nGaeilge – Córas Scórála

lomlán marcanna - 200

Foireann le Gaeilge

160

1. An céatadán den fhoireann atá sásta agus in ann seirbhís Ghaeilge a chur ar fáil do chustaiméirí (ón líon foirne a chuireann seirbhísí do chustaiméirí ar fáil).
25% (15) 50% (30) 75% (45) 100% (60) 60
2. Frásaí agus beannachtaí simplí i nGaeilge, ar nós, slán leat, fáilte romhat, go raibh maith agat, srl. a bheith in úsáid ag aon fhoireann gan Ghaeilge/ag an fhoireann ar fad. 10
3. Polasaí nó cleachtas 'Gaeilge ar dTús' in úsáid ag an fhoireann a chuireann seirbhísí ar fáil do chustaiméirí. 20
4. Foireann ar fáil chun seirbhís i nGaeilge a sholáthar do chustaiméirí ar líne, ar an ghuthán, trí na meáin shóisialta, srl. 20
5. Gaeilge a chur ar theachtaireachtaí ríomhghinte a bhaineann le seirbhís do chustaiméirí, mar shampla, deimhniú ar áirithintí, admhálacha, sonraisc, foirmeacha bailithe eolais, srl. 20
6. Léiriú go bhfuil seirbhís i nGaeilge ar fáil
 - a. Comharthaí a úsáid chun tabhairt le fios go bhfuil seirbhís i nGaeilge ar fáil. 15
 - b. Suaitheantas, Fáinne na Gaeilge, teachtaireacht ar éide na foirne, srl. a léiríonn go bhfuil seirbhís i nGaeilge ar fáil. 15

Cur chun cinn na seirbhíse labhartha

40

7. Cuidiú agus spreagadh don fhoireann le Gaeilge a fhoghlaim nó a fheabhsú
 - a. Ranganna inseirbhíse a chur ar fáil nó tacaíocht a thabhairt don fhoireann le táillí ranganna Gaeilge. 20
 - b. Bileoga/liostaí téarmaíochta a chur ar fáil don fhoireann. 10
 - c. Cioral comhrá nó deiseanna eile neamhfhoirmiúil chun an Ghaeilge a chleachtadh. 10

Rannóg 1 & 2 Comharthaíocht Ábhair Mhargaíochta & Brandáil

www.freagra.net

Seirbhísí Aistriúcháin saor in aisce. Is líne chabhrach seirbhís aistriúcháin saor in aisce é Freagra le haghaidh freagra tapa a fháil ar cheisteanna faoi gach gné den Ghaeilge. Thig glaoch, téacs nó ríomhphoist a sheoladh chuig: 087 7935913 | freagra@ling.ie

Aistritheoirí

Déanann Foras na Gaeilge maoirsiú ar An Séala Creidiúnaithe d'Aistritheoirí. Is cáilíocht ghairmiúil í seo d'aistritheoirí agus Gaeilge a fheidhmíonn mar dhearbhu i leith caighdeán oibre an aistritheora. Tá liosta ar fáil [anseo](#)

Scéim Tacaíochta Gnó

Tá maoiniú meaitseála 50:50 ag Foras na Gaeilge d'fhiontair thráchtála (nó aon fhiontar nach dtiteann faoi théarmaí Acht na dTeangacha Oifigiúil 2003). Is é an t-uasmhéid atá ar fáil faoin scéim seo ná €3,000/£2,700. Tuilleadh eolais [anseo](#)

Acmhainní gnó Fhoras na Gaeilge

Acmhainní atá ar fáil saor in aisce ó Fhoras na Gaeilge [anseo](#)

Billeoga Deachleachtas - Comharthaíocht agus Pacáistíocht.

Tá dhá bhilleog ag Foras na Gaeilge le treoir ar an gcleachtas is fearr i dtaobh úsáid an dá theanga ar [chomharthaíocht](#) agus ar [phacáistíocht](#).

Billeog Deachleachtas Comharthaíochta

Tá bileog clóite ag Bwrdd yr Iaith Gymraeg ar deachleachtas comharthaíochta ar fáil [anseo](#)

Rannóg 3 Seirbhís Labhartha Ghaeilge don Chustaiméir

Suaithentais Fhoras na Gaeilge

Tá suaithentais ar fáil saor in aisce ó Fhoras na Gaeilge, "Tá Gaeilge agam" agus "Tá Cúpla Focal" agam. Tá siad ar fáil [anseo](#)

An Fáinne

Tugann An Fáinne cumas Gaeilge an té atá á chaitheamh le fios agus go bhfuil sé/sí toilteanach í a labhairt. Tá trí leibhéal ar fáil: Fáinne Óir - a chuireann líofacht in iúl Fáinne Airgid - don duine le cumas bunúsach sa Ghaeilge Cúpla Focal - don duine le cúpla focal

Scéim Tacaíochta Gnó

Tá maoiniú meaitseála 50:50 ag Foras na Gaeilge d'fhiontair thráchtála (nó aon fhiontar nach dtiteann faoi théarmaí Acht na dTeangacha Oifigiúil 2003). Is é an t-uasmhéid atá ar fáil faoin scéim seo ná €3,000/£2,700. Tuilleadh eolais [anseo](#)

Foclóirí agus Téarmaíocht

Foclóirí

Teanglann.ie

Ar an suíomh seo, tá leaganacha inchuardaithe leictreonacha de English-Irish Dictionary (de Bhaldraithe, 1959) agus de Foclóir Gaeilge-Béarla (Ó Dónaill, 1977), an dá fhoclóir atá mar phríomhfhoinsí tagartha ag pobal na teanga le breis is caoga bliain.

Bunachar Foghraíochta

Sa Bhunachar Foghraíochta tá comhaid fuaimne ar fáil inar féidir focail a chloisteáil i ngach ceann de na trí mhórchanúint: canúint Chonnacht, canúint Uladh agus canúint na Mumhan.

PotaFocal

Foclóir Neamhspleách Gaeilge.

Foclóir.ie

Foclóir Nua Béarla-Gaeilge Fhoras na Gaeilge.

Foclóirí Speisialaithe

Lámhleabhar Miondíola

Téarmaí Gaeilge sa tionscal miondíola, foilsithe ag Foras na Gaeilge.

Lámhleabhar Bia & Dí

Lámhleabhar foilsithe ag Foras na Gaeilge dírithe ar an earnáil bia & dí

Gluaiseanna

Téarma.ie

An Bunachar Náisiúnta Téarmaíochta don Ghaeilge.

Name Your Place Booklet

Is áis bhunúsach é an leabhrán seo a sholáthraíonn logainmneacha agus comhairle i dtaobh ainmiú eastáit tithíochta nó forbairtí eile i nGaeilge.

Frásleabhar Ragnallach

Tá neart frásaí cuidiúil le húsáid i ngnóanna éagsula sa frásleabhar Gaeilge seo ó Fhéile Ealaíon Ragnallach le cabhair ó ghrúpa comhrá Gaeilge atá lonnaithe sa cheantar, Cabairí.

Fáiltiú & Comharthaíocht

Frásaí agus téarmaí úsáideacha gur féidir a úsáid i gcomhfhreagras nó i gcomhrá ag déanamh do ghnó trí Ghaeilge:

Gaelchultúr

Gaillimh le Gaeilge

Leideanna

Aistriúchán

www.freagra.net

Seirbhísí Aistriúcháin saor in aisce. Is líne chabhrach seirbhís aistriúcháin saor in aisce é Freagra le haghaidh freagra tapa a fháil ar cheisteanna faoi gach gné den Ghaeilge. Thig glaoch, téacs nó ríomhphoist a sheoladh chuig: 087 7935913 | freagra@ling.ie

Aistritheoirí

Déanann Foras na Gaeilge maoirsiú ar An Séala Creidiúnaithe d'Aistritheoirí. Is cáilíocht ghairmiúil í seo d'aistritheoirí agus Gaeilge a fheidhmíonn mar dhearbhu i leith caighdeán oibre an aistritheora. Tá liosta ar fáil [anseo](#)

Físeáin

Físeáin Ghlór na nGael

Tá sraith físeán ag Glór na nGael ar an ngnó – tá teacht orthú anseo:

Físeán 1

Físeán 2

Físeáin Fhoras na Gaeilge

Tá sraith físeán ag Foras na Gaeilge ar ghnó le Gaeilge – tá teacht orthú anseo:

Físeáin Fhoras na Gaeilge

Físeáin Údarás na Gaeltachta

Tá sraith físeán ag Údarás na Gaeltachta ar ghnó le Gaeilge – tá teacht orthú anseo:

Físeáin Údarás na Gaeltachta

Dea-Chleachtais

Eolaire Gnó Chonradh na Gaeilge

Tá eolaire gnó ag Conradh na Gaeilge, déanann siad áird a tharraingt ar gnó difriúl gach seachtain. Cláraigh anseo

Céimeanna Ginearálta Gnó ó

Gaillimh le Gaeilge.

Tá céimeanna ginearálta curtha le chéile ag Gaillimh le Gaeilge mar threoir do chomhlachtaí gur mhaith leo dul i dtreo an dátheangachas

Gnó le Gaeilge

Dearadh

Billeog Deachleachtais Comharthaíochta

Tá billeog clóite ag Bwrdd yr Iaith Gymraeg ar deachleachtais comharthaíochta ar fáil [anseo](#)

Beannaithe Glórphoist Samplaí

San Oifig

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Tá mé sa san oifig faoi láthair ach níl mé ag mo dheasc.

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

As Láthair

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Níl mé sa san oifig faoi láthair.

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

Ar Saoire

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Níl mé sa san oifig faoi láthair, tá mé ar saoire go dtí (dáta).

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

In the Office

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I am in the office, however I am currently away from my desk

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

Short Absence

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I'm not in the office right now.

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

On Leave

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I'm not in the office now, I am on leave until (date).

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

Aistriúchán

Fiontraí Óg na Bliana de chuid GRADAIM

Bronnfar dhá ghradam ar leith le linn searmanas bronnta 2023 ar bheirt duine óg a léiríonn bua don fhiontraíocht le Gaeilge. Is sa dá rannóg seo a bhronnfar na gradaim:

Fiontraí Óg na Bliana, Rannóg 1

Aois 12 - 18 (aois scoile le linn na scoilbhliana 22/23)

Fiontraí Óg na Bliana, Rannóg 2

Aois 18 - 21 (duine atá thar aois na scoile ach faoi 22 bliain d'aois i Meitheamh 2023)

Ar mholadh ón choiste pobail áitiúil nó ón scoil, déanfaidh moltóirí na scéime iarratas a mheas don Ghradam seo.

Chun duine óg a ainmniú don ghradam, is cóir tuairisc a chur ar fáil ag www.gradaim.ie faoi Mhí Mheitheamh 2023 a shonraíonn go soiléir mar a léiríonn an duine ainmnithe na tréithe seo a leanas:

1. Bua don fhiontraíocht
2. Cumas samhlaíoch ina c(h)ur chuige
3. Íomhá dhearfach i leith na Gaeilge a chur chun tosaigh
4. Seirbhís le Gaeilge don chustaiméir nó don chliant

Tar éis sin, cuirfidh moltóirí na scéime aithne níos fearr ar na fiontraithe a shaothraíonn áit ar an ghearrliosta trí agallamh gairid.

Bronnfar trófaí, iPad agus 3 ticéad le haghaidh searmanas bronnta 2023 ar an dá bhuaiteoir, chomh maith leis an teideal 'Fiontraí Óg na Bliana de chuid GRADAIM'.

Déantar teagmháil linn ag gno@glormangael.ie nó tabhair cuairt ar www.gradaim.ie le haghaidh tuilleadh eolais nó chun ainmniúchán a dhéanamh.

Fiontraí Óg na Bliana

Baile

Nuacht

Gnólachtaí

Eolas

Áiseanna

Fiontraí Óg

Gailearaí

Cláraigh

Teagmháil

Glór na nGael

english

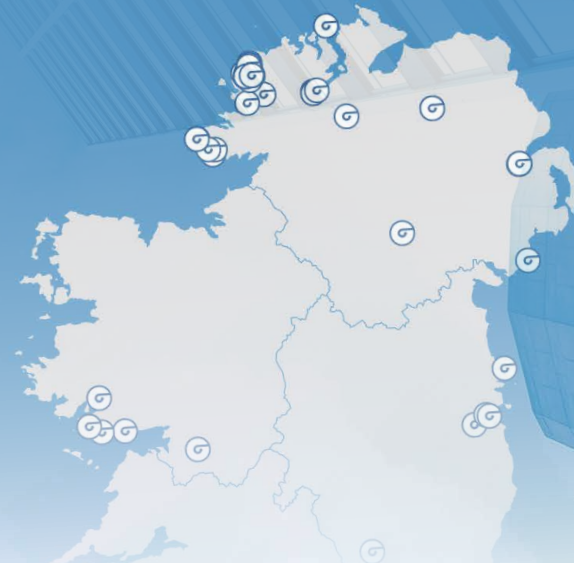
Gnólachtaí GRADAIM

Tá teacht ar na gnólachtaí sin ar fad a bhfuil bonn reatha GRADAIM acu ar an léarscáil seo agus ag an tábla thíos.

Bronntar trí leibhéal gradam (cré-umha, airgead agus ór) ar ghnólachtaí, de réir mar a bhaineann said spriocanna i leith na teanga amach sa trí rannóg; Comharthaíocht, Margaíocht agus Brandáil, Seirbhís i nGaeilge.

Comhartha atá i mbonn GRADAIM a léiríonn don phobal go bhfuil meas ag an ghnólacht ar an nGaeilge agus do lucht labhartha na Gaeilge.

Tá an t-eolas seo an luachmhar do chustaiméirí ar mhaith leo a ghnó a dhéanamh le gnólachtaí ar mór leo an Ghaeilge.

www.gradaim.ie

GRADAIM
GNÓ NA HÉIREANN

2023

Scéim Aitheantais Náisiúnta don Ghaeilge sa Ghnó

Did you know...

**85 businesses
were awarded
GRADAIM Gnó na hÉireann
recognition in 2022.**

**Your business could be
among those receiving
an award this year.**

Foreword

GRADAIM Gnó na hÉireann was established to create awareness regarding the value of using Irish in business marketing, signage and in written and oral communication. GRADAIM is a roadmap for those companies interested in using Irish with their clients, either on a regular or occasional basis. No matter what level of bilingualism you want to achieve, you will be able to get help and advice through the GRADAIM scheme.

I would like to thank the following organisations for their input into the development of a strategy for the Irish language in business and in the development of this scheme: Foras na Gaeilge, Údarás na Gaeltachta, Gnó Mhaigh Eo, Comhairle Cathrach Bhéal Feirste, Gaillimh le Gaeilge, Gael Taca, Comhairle Contae Chiarraí, Dún Garbhán le Gaeilge, Lónra Leitir Ceanainn, An Clár as Gaeilge agus Muintir Chrónáin.

I am grateful to our sponsors an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt agus na Meán and Foras na Gaeilge.

Congratulations to the 85 businesses who achieved GRADAIM status during 2022 and the best of luck to all participating businesses for 2023.

Lorcán Mac Gabhann
Ceannasaí, Glór na nGael

What is GRADAIM?

GRADAIM is a recognition scheme for companies that use the Irish language as part of their business, or provide services through Irish to their customers.

The GRADAIM recognition scheme is open to commercial businesses, sole traders, retailers and wholesalers.

GRADAIM is a voluntary scheme and therefore state bodies with legislative responsibilities to the Irish language are not eligible.

Community organisations with the main aim of promoting the Irish language are eligible to enter the annual Glór na nGael competition and will not be eligible for the GRADAIM scheme.

2. Branding and Marketing

Business names and product names, Irish in advertising, on stationery, on social media and websites.

1. Signage

Signage outside and within the business, permanent or temporary, signage giving information and signage for goods for sale, for services and directional/ instructional signage.

3. Service in Irish

Recognised staff with Irish, telephone services, support in place for staff to improve their Irish.

The Awards Process

Awards of three grades (Gold, Silver and Bronze) will be presented to participating businesses as they implement the recommended actions and tasks.

Registration is free and businesses may register at our website www.gradaim.ie

The Award is a plaque presented by Glór na nGael, to be mounted outside the business premises or in a visible place within the premises. The plaque will indicate the award level, (bronze, silver or gold), the year and the awards category.

Status awarded to any business will be valid for 3 years and after that time the business will need to reapply for adjudication to maintain their award. Businesses can also improve on their award by completing further tasks and applying for adjudication at a higher level.

Bronze Award

35%

of tasks completed

Silver Award

55%

of tasks completed

Gold Award

over

80%

of tasks completed

Businesses can register to take part in one, two or all three categories and awards will be presented (bronze, silver, gold) as appropriate within those categories.

The Adjudication Process

Bronze

To apply for a bronze award, businesses will complete a self-assessment form, noting the tasks that they have completed. Upon completion of 35% of tasks, the local Irish language community group registered with Glór na nGael or the Glór na nGael staff will mark and approve the application. If successful, the bronze award will be presented at the annual awards ceremony.

Silver

To apply for a silver award, businesses will complete a self-assessment form, noting the tasks they have completed, and submit the assessment to Glór na nGael staff. If the submission illustrates that the business may have completed 55% of the recommended tasks, Glór na nGael staff will arrange an assessment visit to the business in the autumn. If successful, the silver award will be presented at the annual awards ceremony.

Gold

To apply for a gold award, businesses will complete a self-assessment form noting the tasks they have completed and submit the assessment to Glór na nGael staff. If the submission illustrates that the business may have completed 80% of the recommended tasks, Glór na nGael staff will arrange an assessment visit to the business in the autumn. If successful, the gold award will be presented at the annual awards ceremony.

GRADAIM scoresheet

Glór na nGael staff will provide all participating businesses with the detailed scoresheet in order to prepare for assessment. This document will include a detailed breakdown of how the assessors will award marks, and tips on how the business can best present their case.

Contact Us

We hope that this brochure will prove to be a useful resource for businesses wishing to provide further services through Irish. It contains plenty of useful information that should help you and your business on this language journey. You will find links to resources on best practice in bilingual signage and labelling, information on translation and more.

If you have any questions or queries regarding GRADAIM or you require further assistance with your language journey, contact us:

Glór na nGael
Ráth Chairn
Baile Átha Buí
Co. na Mí

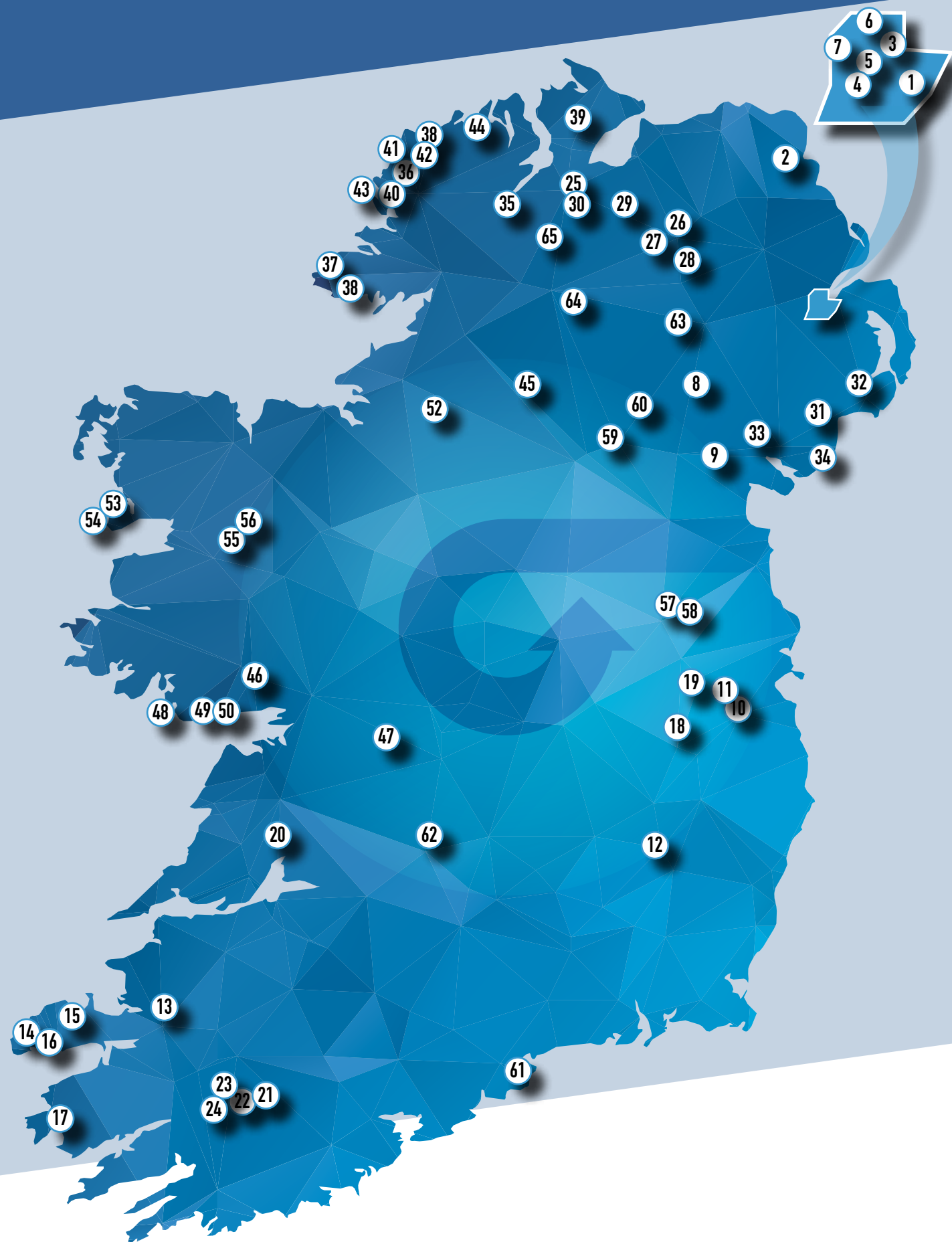
+353 46 943 0974

gno@glornangael.ie

www.gradaim.ie

Community Groups Involved

	Contae	Grúpa Pobail	Teagmhálaí	Seoladh Ríomhphoist
1.	Aontroim	An Droichead	Pól Deeds	pol@androichead.com
2.	Aontroim	Gaeil na nGlinntí, Bun Abhann Dalla	Máirtín Mac Ailín	dubhdoite@gmail.com
3.	Aontroim	Cumann Cultúrtha Mhic Reachtain	Ferdia Mac Carsún	eolas@mhicreachtain.com
4.	Aontroim	Ionad Uíbh Eachach	Sinéad McConnell Brian Mac An tSionnaigh	bainisteoir@ionadue.org cultur@ionadue.org
5.	Aontroim	Cultúrlann Mac Adam Ó Fiaich	Odhrán de Rúiséil	odhrán@culturlann.ie
6.	Aontroim	Croí Éanna	Joanne Kinnear	eolas@croieanna.com
7.	Aontroim	Glór na Móna	Gearóidín Nic Cathmhaoil	oifig@glornamona.com
8.	Ard Mhacha	Cairde Teo	Tiarnán Mac Gabhann	eolas@cairdeteo.com
9.	Ard Mhacha	Gaelphobal Ard Mhacha Theas	Bridie Ní Shúilleabháin	gaeilge.ardmhachatheas@gmail.com
10.	Baile Átha Cliath	Gaelphobal Thamhlachta & Caifé 'Aon Scéal?'	Pól Ó Meadhra	pobalnagaeilge@gmail.com
11.	Baile Átha Cliath	Muintir Chrónáin	Brian Ó Gaibhín	brian@araschronain.ie
12.	Ceatharlach	Glór Cheatharlach	Emma Uí Bhroin	emma@glorcheatharlach.ie
13.	Ciarraí	Trá Lí le Gaeilge	Aoife Ní Chonchúir	anic@kerryetb.ie
14.	Ciarraí	Comharchumann Forbartha Chorca Dhuibhne	John Prendergast	j.prendergast@cfcd.ie
15.	Ciarraí	Coiste Glór na nGael Chlochán Bhreanainn	Máire Áine Uí Mhurchú	maireainem@yahoo.ie
16.	Ciarraí	Dúchas an Daingin	Cristín de Mórdha	optduchasandaingin@gmail.com
17.	Ciarraí	Comhchoiste Ghaeltacht Uíbh Ráthaigh	Áine Uí Bheoláin	aine@comhchoiste.ie
18.	Cill Dara	Cill Dara le Gaeilge	Caoimhe Ní Shúilleabháin	eolas@cilldaralegaeilge.ie
19.	Cill Dara	Gaeilge Nuada	Póla Ní Chinnsealaigh	gaeilgenuada1@gmail.com
20.	Clár	An Clár As Gaeilge	MacDara Ó Conaola	anclarasgaeilge@gmail.com
21.	Corcaigh	Comharchumann Forbartha Mhúscraí	Caroline Nolan	eolas@cfmteo.com
22.	Corcaigh	Oifigeach Pleanála Teanga Muscraí	Liadh Ní Riada	opt@muscraí.org
23.	Corcaigh	Comhaltas Chosanta Chúil Aodha	Concubhar Ó Liatháin	concubhar.oliathain@gmail.com

	Contae	Grúpa Pobail	Teagmhálaí	Seoladh Ríomhphoist
24.	Corcaigh	Coiste Forbartha Béal Átha an Ghaorthaidh	Tadhg Ó Duinnín	bealathaabu@gmail.com
25.	Doire	Cultúrlann Uí Chanáin	Carol Nic Conmara	carol@culturlann.org
26.	Doire	Coiste Forbartha Charn Tóchair	Leonne Ní Loingsigh	leonne.niloinsigh@ancarn.org
27.	Doire	Glór na Speiríní	Conchur Ó Muirí	conchurglor@gmail.com
28.	Doire	Glór Mhachaire Fíolta	Siobhán Clarke	siobhan2211@yahoo.co.uk
29.	Doire	Glór Dhún Geimhin	Caitlín Ní Cheallaigh	nicheallaighcait@gmail.com
30.	Doire	Comhairle Cathrach Dhoire agus an tSratha Báin	Pádraig Mac Congáil	padraig.maccongail@der-rystrabane.com
31.	Dún (An)	Glór Uachtar Tíre	Emer O'Hagan	gloruachtartire@hotmail.co.uk
32.	Dún (An)	Cumann Gaelach Leath Chathail	Caitlín Ní Chearúlláin	eolas@leathchathail.ie
33.	Dún (An)	Gaeláras Mhic Ardghail	Séamas Mac Dhaibhéid	gaelarasmhicardghail@gmail.com
34.	Dún (An)	Conradh na Gaeilge Boirche Íochtar	Ruairí Ó Donnáin	boircheiochtar@gmail.com
35.	Dún na nGall	Líonra Leitir Ceanainn	Bairbre Uí Chathail	bairbre.cpt@lionralc.ie
36.	Dún na nGall	Áislann Rann na Feirste	Eimear Nic Gairbheith	aislannnaf@gmail.com
37.	Dún na nGall	Lár Chomhairle Paróiste Ghleann Cholm Cille	Donna Ní Ghallchobhair	oifiglcpg@gmail.com
38.	Dún na nGall	Béal an Phobail (LPT Chill Chartha, Ard a Rátha, Gleann Cholm Cille)	Aisling Ní Churraighín	bealanphobail@gmail.com
39.	Dún na nGall	Glór Inis Eoghain	Stiofán Ó Dochartaigh	gloriniseoghain@gmail.com
40.	Dún na nGall	Pleanáil Teanga na Rosann	Mary O'Brein	maryoptnarosann@gmail.com
41.	Dún na nGall	MPT Iarthuaisceart	Dónall Ó Cnáimhsí	donocn@gmail.com
42.	Dún na nGall	Coiste Forbartha Dhobhair Teo - Ionad Naomh Pádraig	Máire Uí Chomhail	ionadnp@gmail.com
43.	Dún na nGall	Coiste Stiúrtha Pleanála Teanga Árainn Mhór	Fiona Ní Ghloinn	ptarainmhor@gmail.com
44.	Dún na nGall	LPT Thuaisceart Dhún na nGall	Oisín Mac Eo	oisinmaceo@hotmail.com
45.	Fear Manach	Tús Nua	Paud Ó Maolagáin	tusnua.fearmanach@hotmail.com

	Contae	Grúpa Pobail	Teagmhálaí	Seoladh Ríomhphoist
46.	Gaillimh	Gaeilge Mhaigh Cuilinn	Andrea Tighe	gaeilgemhaighcuilinn@gmail.com
47.	Gaillimh	Glór Locha Riach	Alí Mac Aindreaa	eolas@bailelochariach.ie
48.	Gaillimh	Comharchumann Mhic Dara, An Cheathrú Rua	Seán Ó Domhnaill	seancccr@gmail.com
49.	Gaillimh	Fóram Chois Fharraige um Pleanáil Teanga	Katie Ní Loingsigh Aoife Ní Chonghaile	optchoisfharraige@gmail.com
50.	Gaillimh	Cumann Forbartha Chois Fharraige	Donncha Ó hÉalaithe	cumannforbartha@gmail.com
51.	Gaillimh	Forbairt Chonamara Láir	Máirín Ní Choisdealbha Seoighe	fclteo@eircom.net
52.	Liatroim	Glór Gleannta Liatroma	Rossa Ó Snodaigh	glornangleannta@gmail.com
53.	Maigh Eo	Comhlacht Forbartha Áitiúil Acla	Máire Mhic Lochlainn	maire@acaill.com
54.	Maigh Eo	Muintir a' Chorrain Teo	Majella Uí Ghallachobhair	muintirachorrain@gmail.com
55.	Maigh Eo	Gnó Mhaigh Eo	Ann Nic Dhonnacha	ann@gnomhaigheo.ie
56.	Maigh Eo	Togra Mhaigh Eo de Chonradh na Gaeilge	Brídín Ní Cheallaigh	eolas@conradhmhaigheo.ie
57.	Mí (na)	Comharchumann Ráth Chairn	Brídóg Ní Chonaire	bainisteoirccrc@gmail.com
58.	Mí (na)	Coiste Pleanála Teanga Ghaeltacht na Mí	Hannah Ní Bhaoill	gaeltachtnami@gmail.com
59.	Muineachán	Lios Darach le Gaeilge	Brian Mac Uaid	liosdarach@gmail.com
60.	Muineachán	Muineachán le Gaeilge	Stiofán Ó Connachtaigh	stiofan.mlg@cnag.ie
61.	Port Láirge	Comhlucht Forbartha na nDéise c.t.r.	Conor Mc Guinness	cfdeise@gmail.com
62.	Tiobraid Árann	Conradh na Gaeilge an tAonach	Kirsty Uí Ríain	cnagantaonach@gmail.com
63.	Tír Eoghain	Cairde Uí Néill	Damian Ó Néill	cairdeuineill@hotmail.com
64.	Tír Eoghain	Pobal ar a'n Iúl	Ciarán Mag Uidhir	oifigeach@pobalaraniul.com
65.	Tír Eoghain	Gaelphobal an tSratha Báin	Seán Mór Ó Daimhin	sean_mor@outlook.ie

1. Signage

Signage – Criteria & Scores

Full Marks = 200

Basic Information about Signage

50

1. The use of Irish on signage. Eg. Irish only signage, bilingual signage or signage with token Irish. 10
2. Is the font size in Irish the same as in English? 10
3. Is the font and style the same in both languages? 10
4. Correct use of Irish - Suitably correct use of the Irish language on signage. 10
5. Correct use of Irish - how the business ensures correct use of the Irish language on signage. 10

External Signage on Shop Fronts, Vehicles etc.

50

6. Percentage of external signage in Irish. 25%, 50%, 75%, 100% (7.5, 15, 22.5, 30) 30
7. Extending the use of Irish on signage beyond the business name or brand. 10
8. Is seasonal signage used to compliment the permanent signage? 10

Inside the Premises

50

9. Percentage of internal signage in Irish. 25%, 50%, 75%, 100% (7.5, 15, 22.5, 30) 30
10. Is the sign created specifically for the business? eg. Are there specific signs for different products/services? 10
11. Use of prepared signage packages from Foras na Gaeilge, language planning groups, etc. 10

Design and Creativity

50

12. Are the signs creative and attractive? For example, do the signs employ proverbs or word play? 30
13. Are the signs of a high standard/professionally produced? 10
14. Are the signs appropriate to the setting? 10

(074) 959 4888
sales@kellyhkc.ie

2. Marketing & Branding

Marketing & Branding – Criteria & Scores

Full Marks = 200

Name/Brand

60

1. Is the brand name/product name/services name through Irish/bilingual?	10
2. Is the Irish language font size the same in Irish as in English?	10
3. Is the font and style the same in both languages?	10
4. Correct use of Irish - Suitably correct use of the Irish language on marketing and branding materials.	10
5. Correct use of Irish - how the business ensures correct use of the Irish language on marketing and branding materials	10
6. Is the branding in Irish creative, well designed and attractive? For example are proverbs or other word play in use?	10

Business Material

140

Marks will be awarded for marketing and branding materials in, or containing Irish, that are relevant to the individual business context. It is not necessary for each business to address all of the items on this list.

7. Does the business use business cards?
8. Does the business use Irish language/bilingual stationery?
9. Does the business have a social media presence in Irish or bilingually?
10. Does the business have an Irish language/bilingual website?
11. Does the business use Irish language/bilingual advertising ?
12. Does the business produce Irish language/bilingual brochures?
13. Does the business use branded work clothing using Irish or bilingual branding?
14. Does the business use advertising on radio/television/social media/print media through Irish or bilingually?
15. Any other relevant examples.

3. Service in Irish

Service in Irish – Criteria & Scores

Full Marks = 200

Irish Speaking Staff

160

1. Percentage of the staff who are happy and able to provide service through Irish to the customer (marked as percentage of the staff that have contact with the customer).
25% (15) 50% (30) 75% (45) 100% (60) 60
2. The use of basic phrases and greetings in Irish by staff without fluent Irish, or indeed as a wider staff policy (eg. slán leat, fáilte romhat, go raibh maith agat). 10
3. Policy or practice of using 'Irish First' among all staff delivering services to the customer. 20
4. Staff available to provide customer services in Irish online, on the phone, through social media, etc. 20
5. Add the Irish language to computer/software generated messages relating to customer services, eg. confirmation of booking, receipts, invoices, submission forms, etc. 20
6. Inform the customer that service through Irish is available.
 - a. Use of signs to inform the customer that service through Irish is available 15
 - b. Use of badges, the Fáinne, messages or emblems on staff clothing to inform the customer that service through Irish is available 15

Promoting Service in Irish

40

7. Help and encouragement for staff to learn or improve their Irish.
 - a. Provide in-service classes or provide assistance with fees for classes. 20
 - b. Provide terminology or vocabulary sheets for staff. 10
 - c. Provide an Irish language conversation circle or other informal setting for practicing Irish. 10

Sections 1 & 2 Signage Branding & Marketing

www.freagra.net

Freagra is a free translation service helpline for a quick response to queries on all aspects of the Irish language. Phone, texts or email to: 087 7935913 | freagra@ling.ie

Translators

Foras na Gaeilge has an accreditation seal for translators. This is a professional qualification for translators which acts as an assurance of the quality of the translator's work. There is a list [here](#)

Scéim Tacaíochta Gnó (Business Support Scheme, Foras na Gaeilge)

This 50:50 match funding is available to commercial enterprises only (or any enterprise that does not fall under the terms of the Official Languages Act, 2003). The maximum available under this scheme is €3,000/£2,700, depending on the proposed project. More info [here](#)

Business Resources from Foras na Gaeilge

Foras na Gaeilge have business resources available for free [here](#)

Best Practice Guides – Signage and Packaging

Foras na Gaeilge have two guides for best practice on bilingual design for business. They are available online here: [Signage](#) and [Packaging](#).

Best Practice Guide – Signage

The Welsh Language Board has a guide on the best practice for bilingual signs [here](#)

Section 3 Customer and Client Services in Spoken Irish

Foras na Gaeilge Badges

Foras na Gaeilge have badges available for free, 'Tá Gaeilge Agam' and 'Tá Cúpla Focal Agam': [Available here](#)

An Fáinne

The Fáinne is worn to show that you would like to use Irish and to indicate your level of competency.
Gold Fáinne - To indicate fluency
Fáinne Airgid - don duine le cumas bunúsach sa Ghaeilge
Cúpla Focal - don duine le cúpla focal

Scéim Tacaíochta Gnó (Business Support Scheme, Foras na Gaeilge)

This 50:50 match funding is available to commercial enterprises only (or any enterprise that does not fall under the terms of the Official Languages Act, 2003). The maximum available under this scheme is €3,000/£2,700, depending on the proposed project. More info [here](#)

Dictionaries and Terminology

Dictionaries

Teanglann.ie

This site provides on-line, searchable versions of two dictionaries, English-Irish Dictionary (de Bhaldraithe, 1959) and Foclóir Gaeilge-Béarla (Ó Dónaill, 1977), both of which have been the predominant references for many years.

Pronunciation database

the Pronunciation database at teanglann.ie allows the user to listen to words in the major dialects, namely Connacht, Ulster and Munster.

Foclóir.ie

The new English-Irish dictionary

PotaFocal

An independent Irish-English dictionary.

Specialist Dictionaries

Lámhleabhar Miondíola

A simple guide to the use of the Irish language in the retail industry.

Lámhleabhar Bia & Dí

A simple guide to the use of the Irish language in the Food & Beverage industry.

Glossaries

Tearma.ie

Online database of newly recognised terminology.

Name Your Place Booklet

A simple guide to placenames and advice and direction on naming estates or developments in Irish.

Frásleabhar Raghmallach

The Ranelagh Irish language phrase book contains many phrases that business may find useful.

Reception and Signage

Useful phrases and terminology for correspondence, conversation, business through Irish.

Gaelchultúr

Gaillimh le Gaeilge

Hints and Tips

Translation

www.freagra.net

Freagra is a free translation service helpline for a quick response to queries on all aspects of the Irish language. Phone, texts or email to: 087 7935913 | freagra@ling.ie

Translators

Foras na Gaeilge has an accreditation seal for translators. This is a professional qualification for translators which acts as an assurance of the quality of the translator's work. There is a list [here](#)

Videos

Glór na nGael Videos

Glór na nGael have a series of videos on business and the Irish language - available here:

Físeán 1 Físeán 2

Foras na Gaeilge Videos

Foras na Gaeilge have a series of videos on Irish in Business - available here:

Físeáin Fhoras na Gaeilge

Údarás na Gaeltachta Videos

Údarás na Gaeltachta have a series of videos on Irish in Business - available here:

Físeáin Údarás na Gaeltachta

Best Practice

Conradh na Gaeilge Business Directory

Conradh na Gaeilge have an Irish language business directory, they highlight a different business every week. You can register [here](#)

Céimeanna Ginearálta Gnó ó

Gaillimh le Gaeilge

Gaillimh le Gaeilge have put together these general steps to guide companies in going bilingual

Gnó le Gaeilge Dearadh

Best Practice Guide – Signage

The Welsh Language Board has a guide on the best practice for bilingual signs [here](#)

Voicemail Greetings Examples

San Oifig

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Tá mé sa san oifig faoi láthair ach níl mé ag mo dheasc.

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

As Láthair

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Níl mé sa san oifig faoi láthair.

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

Ar Saoire

Dia duit/ haigh. Seo (ainm) ó (gnólacht).

Níl mé sa san oifig faoi láthair, tá mé ar saoire go dtí (dáta).

Fág teachtaireacht le d'ainm agus d'uimhir agus cuirfidh mé scairt ar ais ort go luath.

Go raibh maith agat as do ghlaoch.

In the Office

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I am in the office, however I am currently away from my desk

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

Short Absence

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I'm not in the office right now.

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

On Leave

Hello/Dia duit. This is (name) at (organisation).

I'm not in the office now, I am on leave until (date).

Please leave me a message with your name and number and I'll return your call soon.

Thank you for calling.

Translation

The GRADAIM Young Entrepreneur of the Year

Two special awards will be presented during the 2023 awards ceremony to two young people who demonstrate a talent for entrepreneurship through Irish. These awards will be presented in the following two categories:

Young Entrepreneur of the Year, Category 1

Ages 12 - 18 (school age during the 22/23 school year)

Young Entrepreneur of the Year, Category 2

Ages 18 - 21 (past school age but under 22 in June 2023)

The adjudicators will consider applications for this award upon receipt of a recommendation from the local community committee or the school.

To nominate a young person for the award, a report should be submitted at www.gradaim.ie no later than June 2023 which clearly states how the nominee demonstrates the following characteristics:

1. A flare for entrepreneurship
2. Imagination in his/her approach to entrepreneurship
3. Promoting a positive image of the Irish language
4. Dedication to providing service through Irish to the customer or client

Next, the adjudicators will get to know the shortlisted entrepreneurs at a brief interview.

The winner in each category will be presented with a trophy, iPad and 3 tickets for the 2023 awards ceremony, as well as the title of 'GRADAIM Young Entrepreneur of the Year'.

Contact us at gno@glornangaie.ie or visit www.gradaim.ie for more information and to make a nomination.

Young Entrepreneur of the Year

GRADAIM
GNÓ NA hÉIREANN

www.gradaim.ie

Scéim de chuid
Ghlór na nGael

**Glór
na nGael**

le tacaíocht ó:

An Roinn Turasóireachta, Cultúir,
Ealaíon, Gaeltacht, Spóirt agus Meán
Department of Tourism, Culture,
Arts, Gaeltacht, Sport and Media

**Crannchur
Náisiúnta**

Foras na Gaeilge